

OBSAH

Úvodem	15
Počátky poštovníctví	18
Úvod	18
Vznik první pošty	19
Období 1526–1840	20
První a dlouho jediná pošta	20
Pošta na Malostranském náměstí	21
Pošta na Maltézském náměstí	21
Pošta v Lázeňské ulici	25
Znovu na Malostranském náměstí	26
Židovská pošta	28
První sběrný dopisů	30
Městská pošta	31
Naposledy na Malé Straně	31
Poprvé na Novém Městě	32
Za hranicemi tehdejší Prahy	33
Poštovní trasy v Praze	33
Období 1840–1896	35
Počátek rozšiřování sítě pošt	35
Pražská pošta Na Poříčí	36
Další sběrný dopisů	37
Zavedení vlakových pošt	38
Pojezdná pošta	38
Nové sídlo hlavní pošty	40
Další nové pošty	42
Za hranicemi Prahy	42
První telefony na poštách	43
Období 1896–1948	44
První očíslování pošt	44
Rozšiřování sítě pošt	45
Pražské pošty před sto lety	46
Personální obsazení pošt	50
Pražské poštovny	50
Vznik Československa	51
Nové pošty	52

Vznik Velké Prahy	53
Nová číselná řada	54
Nově připojené pošty	57
Změna v systemizaci pošt	58
Nová výstavba	59
Potrubní pošta	59
Období nesvobody 1939–1945	60
Pošty po osvobození	61
Období 1948–2008	63
Členění pošt podle městských obvodů	63
Změny stavu v období 1948–1955	66
Doručovací okresy v roce 1951	67
Druhé přečíslování v roce 1955	68
Změny stavu v období 1955–1960	70
Třetí přečíslování v roce 1960	71
Změny stavu v období 1960–1967	73
Rozšíření Prahy v roce 1968	74
Změny stavu v období 1968–1974	75
Rozšíření Prahy v roce 1974	76
Změny stavu v období 1974–2000	78
Současnost a souhrnný pohled do historie	80
Současný stav	80
Reorganizace městské správy v roce 2002	82
Výkonnost pošt	83
Provozní doba a vybavení pošt	83
Investiční výstavba v poválečných letech	85
Poštovní směrovací čísla	86
Vývoj organizace a řízení resortu	87
Pošta jako samostatný podnik	88
Vývoj a organizace řízení pražských pošt	89
Roztřídění pošt	90
Přílohy 92	
Zvláštní druhy pošt	92
Pošty účelové	92
Pošty zájemnické	92
Pošty příležitostné	92
Pošty přepravní	93
Různé pošty ostatní	93
Pošty sezonní	93
Poštovny	94
Sběrny dopisů (BS)	94

Městská pošta (<i>Klapperpost</i>)	94
Polní pošty	95
Služebny Německé služební pošty (<i>Deutsche Dienstpost</i>)	95
Členění města na městské a správní obvody	95
Současné členění Prahy na městské obvody 1–10 podle katastrálních území	95
Současné členění Prahy na městské obvody 1–10 podle městských částí	96
Současné členění Prahy na 57 městských částí a 22 správních obvodů	97
Katastrální území Prahy	99
Ulice, domy a firmy s poštovním názvem	100
Ulice současné	100
Ulice bývalé	102
Zastávky městské dopravy	103
Poštovní názvy institucí	104
Poštovní názvy domů (v minulosti)	105
Poštovní názvy domů (v současnosti)	106
Historický přehled pražských poštovních úřadů	106
Pošty napojené na systém potrubní pošty	108
Vývoj počtu pošt v 18.–19. století	111
Přehled o rozmístění pošt v jednotlivých katastrech města ..	111
Seznam pražských pošt podle jejich stáří	111
Seznam již zbouraných objektů pošt	112
Stěhování a zřizování pošt podle územního principu	113
Evidences stěhování pošt podle územního principu	113
Nové pošty na místě dříve zrušených	115
Výjimky ze sledování pošt podle územního principu ..	115
Vzdálenosti stěhování	116
Různé zajímavosti	117
Přehled o délce pobytu pošt v jediné budově	117
Přehled o poštách umístěných vícekrát v jedné budově	118
Přehled o počtu pošt v jediné ulici	119
Pošty se vchody do více samostatných prostor	120
Poštovní mapy	121
Výřez okolí Prahy z Mülleryovy mapy z roku 1720	122
Výřez z poštovní mapy Čech z roku 1802	124
Výřez z Lotterovy poštovní mapy Německa a sousedních zemí z roku 1815	125

Výřez z Kreybichovy poštovní mapy království českého z roku 1819	126
Výřez z Perthesovy poštovní mapy Německa a přilehlých zemí z roku 1833	127
Mapa poštovních kurzů v Praze z roku 1890	128
Mapa poštovních kurzů v Praze z roku 1901	129
Mapa poštovních kurzů v Praze z roku 1914	130
Mapa poštovních kurzů v Praze z roku 1924	131
Mapa poštovních kurzů v Praze z roku 1941	132
Mapa poštovních kurzů v Praze z roku 1946	133
Tabulky	134
Přehled pražských pošt podle stáří	134
Přehled o poštovních směrovacích číslech pražských pošt	138
Přehled o vybavení a službách pražských pošt v současnosti	141
Pošty s největším objemem doručování	145
Pošty s nejmenším objemem doručování	145
Přehled rozmístění pošt podle katastrů města Prahy ..	146
Přehled o vývoji počtu pošt v průběhu 18., 19. a 20. století	151
Katastry a katastrální území bez pošt	152
Přehled o zbouraných budovách pošt	153
Adresář pošt z roku 1942	155
Pošty na území městského obvodu Praha 1	161
110 00 Praha 1	161
110 01 Praha 01	169
110 02 Praha 02	173
110 02 Praha 02	175
110 05 Praha 05	177
110 04 Praha 04	179
110 05 Praha 05	180
110 05 Praha 05	182
110 06 Praha 06	184
110 06 Praha 06	186
110 08 Praha 08	189
110 09 Praha 09	192
118 00 Praha 011	195
119 00 Praha 012	198
110 15 Praha 015	200
110 16 Praha 016	202

Praha 12	202
Praha 12	204
Praha 18	206
Praha 26	207
Praha 28	208
Praha 84	209
Poštovna Praha-Dolní Nové Město	210
Poštovna 110 00 Praha 010	211
Městská pošta	212
Pošty na území městského obvodu Praha 2	214
120 00 Praha 2	214
120 01 Praha 21	215
120 05 Praha 25	216
120 04 Praha 24	218
120 07 Praha 27	220
128 00 Praha 28	221
Praha 029	222
Praha 16	224
Praha 19	226
Praha 34	227
Sběrna dopisů Nové Město	229
Pošty na území městského obvodu Praha 3	231
130 00 Praha 3	231
130 01 Praha 31	232
130 02 Praha 32	233
130 03 Praha 33	235
130 03 Praha 35	237
130 04 Praha 34	239
130 05 Praha 35	240
Praha 36-Ministerstvo spojů	242
Praha 38	245
Pošty na území městského obvodu Praha 4	246
140 00 Praha 4	246
141 00 Praha 41	247
141 00 Praha 41	248
140 02 Praha 42	249
140 03 Praha 43	250
140 04 Praha 44	251
140 04 Praha 44	253
145 00 Praha 45	255
146 00 Praha 46	256

140 06 Praha 46	257
147 00 Praha 47	258
140 09 Praha 49	260
140 09 Praha 49	261
140 09 Praha 49	262
142 00 Praha 411	264
143 00 Praha 412	266
144 00 Praha 413	268
148 00 Praha 414	270
149 00 Praha 415	270
140 16 Praha 416	272
140 18 Praha 418	273
140 18 Praha 418	274
140 19 Praha 419	275
Pošty na území městského obvodu Praha 5	276
150 00 Praha 5	276
150 01 Praha 51	279
152 00 Praha 52	281
150 03 Praha 53	282
150 04 Praha 54	283
150 04 Praha 54	284
150 04 Praha 54	286
150 05 Praha 55	287
150 06 Praha 56	289
150 07 Praha 57	290
150 07 Praha 57	291
158 00 Praha 58	293
159 00 Praha 59	294
155 31 Praha 511	296
153 00 Praha 512	297
155 11 Praha 513	299
154 00 Praha 514	300
155 00 Praha 515	301
156 00 Praha 516	303
155 21 Praha 517	305
150 18 Praha 518	306
150 18 Praha 518	307
Chuchle závodíště	308
Pošty na území městského obvodu Praha 6	309
160 00 Praha 6	309
160 01 Praha 61	312

160 02 Praha 62	313
160 03 Praha 63	314
160 04 Praha 64	315
160 05 Praha 65	316
160 06 Praha 66	317
160 07 Praha 67	319
167 00 Praha 67	321
160 08 Praha 68	322
169 00 Praha 69	323
160 11 Praha 611	325
160 12 Praha 612	326
160 13 Praha 613	327
161 00 Praha 614	328
160 15 Praha 615-letišťe	329
160 15 Praha 615	332
162 00 Praha 616	333
160 17 Praha 617	334
163 00 Praha 618	335
164 00 Praha 619	337
165 00 Praha 620	338
160 21 Praha 621	339
162 52 Praha 621	340
160 22 Praha 622	341
Praha 195	342
Poštovna Přední Kopanina	345
Pošty na území městského obvodu Praha 7	347
170 00 Praha 7	347
171 00 Praha 71	349
170 02 Praha 72	351
170 04 Praha 74	353
170 05 Praha 75	355
Praha 20	357
Praha 46	358
Pošty na území městského obvodu Praha 8	360
180 00 Praha 8	360
181 00 Praha 81	362
182 00 Praha 82	364
180 03 Praha 83	365
184 00 Praha 84	366
180 05 Praha 85	367
186 00 Praha 86	369

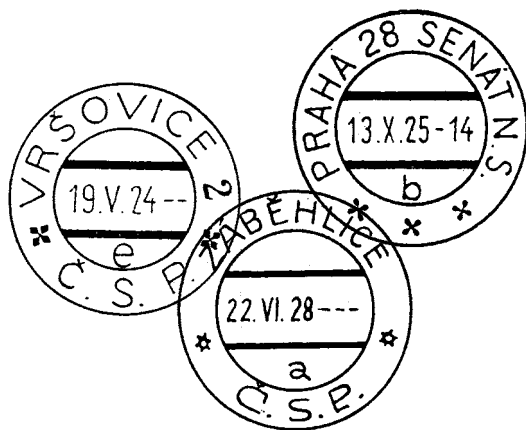

180 07 Praha 87	371
187 00 Praha 87	372
180 08 Praha 88	373
180 09 Praha 89	375
Praha 103	376
Pošty na území městského obvodu Praha 9	377
190 00 Praha 9	377
190 01 Praha 91	379
190 02 Praha 92	380
190 03 Praha 93	381
194 00 Praha 94	383
190 05 Praha 95	384
196 00 Praha 96	385
197 00 Praha 97	386
198 00 Praha 98	388
199 00 Praha 99	389
190 11 Praha 911	390
190 12 Praha 912	392
190 13 Praha 913	394
190 14 Praha 914	396
190 15 Praha 915	398
190 16 Praha 916	399
190 17 Praha 917	401
Praha 084	402
Pošty na území městského obvodu Praha 10	404
100 00 Praha 10	404
101 00 Praha 101	406
102 00 Praha 102	407
100 03 Praha 103	409
100 04 Praha 104	410
100 04 Praha 104	412
100 05 Praha 105	413
106 00 Praha 106	414
100 07 Praha 107	414
100 07 Praha 107	415
108 00 Praha 108	416
100 09 Praha 109	417
100 10 Praha 110	419
109 00 Praha 111	420
107 00 Praha 112	422
103 00 Praha 113	423

104 00 Praha 114	424
Poštovna 100 00 Praha 1001	426
Pošty se speciálními činnostmi	427
222 00 Praha 022	427
223 10 Praha 023	429
225 00 Praha 025	430
126 06 Praha 26	432
100 03 Praha 103	433
220 00 Praha 120	433
221 00 Praha 121	435
225 07 Praha 190	436
113 21 Praha 290	437
177 00 Praha 777	438
190 20 Praha 920	439
Pošty vojenské	440
Polní pošta za 1. světové války	440
Třídírna polní pošty Praha	440
Třídírna polní pošty Smíchov 2	440
Polní pošta při mobilizaci 1938	440
Shěrna polní pošty Praha	441
Polní pošta č. 30	441
Polní pošta č. 35	441
Polní pošta č. 62	441
Německá služební pošta v protektorátu	442
Deutsche Dienstpost Prag PLST	443
Deutsche Dienstpost Prag 1	443
Deutsche Dienstpost Prag 2	443
Deutsche Dienstpost Behördenpoststelle Rübstich	444
Současná vojenská pošta	445
Stanice poštovního spojení č. 24	445
Stanice poštovního spojení č. 860	445
Stanice poštovního spojení č. 901	446
Stanice poštovního spojení č. 902	446
Ostatní poštovní instituce v Praze	447
Ministerstvo pošt a telegrafů	447
Správa pošt a telekomunikací Praha	449
Česká pošta, s. p.	449
Ředitelství pošt Praha	451
Pomocný úřad Ředitelství pošt Praha	452
Ředitelství mezinárodní poštovní přepravy	453
Ředitelství poštovní přepravy Praha	453

Poštovní muzeum	454
Hospodářská ústředna pošt	455
Poštovní poukázková ústředna	456
Dopravní závod pošt	457
Poštovní úřad pojezdny	458
Poštovní ohlašovna a úložna	459
Poštovní spořitelna	460
Poštovní novinová služba	461
Poštovní filatelistická služba (POFIS)	462
Poštovní pozemně-stavební a strojní úřad Praha	463
Poštovní tiskárna a rozmnožovna	463
Poštovní technický a zkušební ústav	464
Postservis	465
Státní dozor na tisk poštovních cenin	465
Poštovní nákupna, s. r. o	465
Poštovní tiskárna cenin, a. s.	466
Investiční a poštovní banka, a. s.	466
Ostatní organizace	467
Další poštovní zájmové skupiny	467
<i>Poštovní věstník</i>	469
Slovo na závěr	471
Použitá literatura	475
Seznam použitých zkratek	477
Poděkování	479

Ú V O D E M

Knihla mapuje historii pražských pošt v jejím nejen historickém, ale i celém dnešním územním komplexu od počátků po současnost. Bylo již zveřejněno dost statí v odborném i populárním tisku na téma historie pošt v Praze, ale téměř vždy se práce zaměřily jen na poštu hlavní – historickou, s počátky v roce 1526, anebo jen na určité úseky. Prvním pokusem o širší zachycení historického pohledu na všechny pražské pošty tak byla práce autora této publikace z roku 1989 s názvem *Z historie pražských pošt*. Šlo tehdy o první pokus podat svědectví o celé šíři historie pražských pošt. Je třeba přiznat, že nešel do hloubky a nevěnoval se popisu starších míst, kde pošty sídlily, a to hlavně pokud jde o okrajové části Prahy.

Předkládaný text tak sice vychází z citované práce, avšak zejména co se týče sídel všech pošt v minulosti, podává daleko ucelenější obraz o jejich historii. Navíc přináší i obrazové svědectví o mnoha budovách, v nichž pošty na území dnešní Prahy sídlily. Bohužel při zpracovávání této práce došel autor při pátrání po starých adresách pošt ke zjištění, že dosti budov již je nenávratně ztraceno buď prostým zbouráním nebo nahrazením novostavbami.

V první části čtenář najde nastínění historického vývoje od počátků první pražské pošty roku 1526 až po současný stav, kdy má Praha již 118 pošt. Pasáže obsahují i přehledné tabulky, které doplňují popsany vývoj číselnými fakty. Na závěr jsou zde v kapitole Přílohy uvedeny různé zajímavosti vážící se k popisované historii pražských pošt. Převážnou část příloh tvoří přehledy, ale se značnou vypovídací hodnotou.

Ve druhé části je katalogovou formou zpracována historie každé jednotlivé pošty. U každé je uvedeno s datovým údajem jak zařazení do příslušného městského i správního obvodu Prahy, tak vývoj jejího názvu a i jednotlivé adresy jejích sídel i její funkce (dodací – podací). Zde je třeba uvést, že zařazení do katastrů, resp. správních obvodů, odpovídá současnému stavu dělení města, i když v uváděné době mohlo jít o katastr jiný. Stejně tak názvy ulic v adresách pošt odpovídají dnešním názvům, a nikoliv názvům, které ulice nesly v dané době. Pojem **správní obvod** odpovídá správnímu členění města zavedenému roku 2002. Pojem **městská část** vyjadřuje spíše příslušnost ke katast-

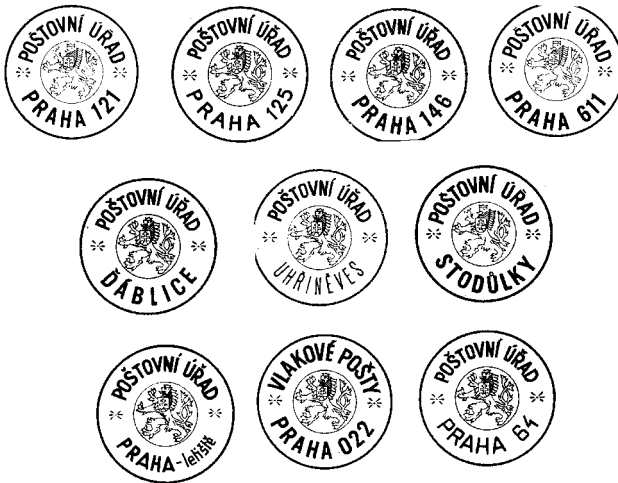
ru či katastrálnímu území. Pošty jsou řazeny podle městských obvodů 1–10 a samostatně jsou pak uvedeny pošty specializované a doplňkově i pošty vojenské a ostatní poštovní instituce v Praze. V každé kapitole jsou pošty řazeny v tomto pořadí: nejprve obvodní pošta, po ní další ve vzestupné řadě podle čísel v názvu a nakonec pošty dříve zrušené s názvy mimo současnou číselnou řadu. Ve všech adresách jednotlivých pošt jsou uváděny zásadně ulice s jejich současnými názvy, i když v příslušných obdobích se ulice téměř ve všech případech nazývaly jinak.

Stejně jako u zmíněné publikace *Z historie pražských pošt* použil autor i zde při sledování historie jednotlivých pošt **princip územní návaznosti**. Je tedy sledováno umístění pošty a její případné stěhování jen ve zcela konkrétní lokalitě. V historii pražských pošt existuje celkem 14 případů, kdy je stěhování pošty v této publikaci popsáno jinak, než jak bylo zveřejněno. Např. roku 1973 bylo oznámeno, že dáblická dodávací pošta Praha 82 se stěhuje do nových prostor na sídliště katastrálního území Kobyličky, zatímco na jejím původním místě v Ďáblicích je otevřena nová podávací pošta Praha 88. Z hlediska provozovatele pošty je to sice správné, ale občan Ďablic i Kobyličky to chápe jinak: v Kobyličkách na sídlišti nám konečně otevřeli novou poštu, jmenuje se Praha 82, anebo v Ďáblicích nám změnili název naší pošty z Praha 82 na Praha 88 (pokud si této změny názvu vůbec všiml). V duchu tohoto občanského pohledu je tedy zpracována historie nejen obou zmíněných pošt, ale i podobných případů. Ve stejném duchu byla zpracována i *Monografie československých a českých známek*, díl 20., s názvem *Historický vývoj názvů pošt v českých zemích*. Přehled o zmíněných případech je pro pořádek zpracován v části Přílohy (na s. 113). Z principu územní návaznosti jsou však v této práci přece jen učiněny výjimky. Jde o osud pošt specializovaných, jako např. celní pošty, pošt přepravních a pošt vázaných k určité instituci: pošty na letišti (stěhování Kbely – Ruzyně), v bance, na ministerstvech spojů či dopravy, v parlamentu. Podobnou výjimku si nakonec vysloužila i pošta hlavní – historická, která by vlastně měla být sledována ve dvou zcela samostatných lokalitách: na Malé Straně a na Novém Městě. Ve smyslu územního principu jsou evidovány i pošty nově zřizované v lokalitách, kde předtím byly – mnohdy i před mnoha lety – pošty zrušené.

V zájmu historické objektivity je nutno uvést, že pojem **pošta**, který je použit v textu při popisu celého historického období, je velkým zjednodušením. Slovo pošta v celém textu používáme vždy jen ve významu určité konkrétní instituce sídlící v určité budově. Již od 18. století, a to průběžně až do roku 1963, bylo pro tyto instituce zavedeno ozna-

čení **poštovní úřad**, a zejména starší generace je mnohdy používá dodnes. Pojmem pošta byl však pojem poštovní úřad oficiálně nahrazen k 1. dubnu 1963. Stejně tak roku 1963 nahradily **úřední hodiny** pojem **hodiny pro veřejnost**, **poštovní novinový úřad** pojem **poštovní novinová služba**, **úřad poštovní přepravy** byl zjednodušen na **poštu**. V tomto duchu se postupně od dubna 1963 vyměňovala na služebnách úřední razítka, pečetidla, pečetky, vývěsní štíty i tiskopisy.

Pokud tedy chceme zcela objektivně pojmenovat dnešní pošty před dubnem 1963, je nutné hovořit o **poštovních úřadech**, v případě německých názvů v 19. století pak je třeba používat pojem *Postamt*. Pro sběrný dopisů se vždy používal německý název *Briefsammlung* a pracovníci měli titul *Briefsammler*. Pokud jde o představitele pošt-poštovních úřadů, ti byli odjakživa titulováni jako **poštmistři**. V 50. letech 20. století se oproti tradicím změnili na vedoucí pošty a až v posledních letech se titul poštmistra do praxe nenápadně vrátil.

POČÁTKY POŠTOVNICTVÍ

Úvod

Okřídlené rčení o Praze jako srdci Evropy není jen reklamním sloganem. Vždyť cesty kupců směřovaly do Prahy z nejrůznějších koutů Evropy již odedávna. A těch směrů byla také řada, ať už to byla Zlatá stezka, vedoucí do Prahy od Volar, Netolic a Písku, nebo jiná od Všerubského průsmyku přes Domažlice a Plzeň nebo naopak od východu přes Poličku, Litomyšl, Chrudim a Kouřim nebo z opačné strany od Mostu, Loun a Slaného. Později prosluly i cesty od Lovosic, Budyně a Velvar nebo z Žitavy přes Mimoň a Mladou Boleslav. Šlo nejen o trasy kupců, ale brzy i královských posílů.

Za vlády Karla IV. měla již Praha jako sídelní město říše římskoněmecké pravidelné spojení se všemi předními městy Evropy. Vedle panovníkových posílů měla již v té době své posly i vysoká šlechta, v řadě měst pak také rychtáři a někdy i konšelé. A nejen to, svoji poselskou poštu měly dokonce i různé cechy. To vše ovšem mělo ještě hodně daleko do systému, který dnes souhrnně nazýváme poštou. Za krále Zikmunda Lucemburského došlo dokonce k zavedení pravidelných listovních spojů úřední pošty. V Praze byla zřízena stálá instituce k zajištění dopravy panovníkovy korespondence. Stal se jí Vrchní poštovní úřad s vrchním poštmistrem, sekretářem, poštovním písařem a poštovními pacholky. Tomuto úřadu byly podřízeny všechny poštovní stanice, zřízené na venkově při silnicích jdoucích do Vídně, do Vratislavi a do říše římské. Tato instituce zabezpečovala odeslání a přepravu státních zásilek, ale i jejich zpětné doručování. Neklidná doba po husitských bouřích však nepřála organizaci pošty a zavedený systém se opět rozpadal.

Zemské a městské úřady se staraly o svoji korespondenci opět jen příležitostnými, a nikoliv pravidelnými posly. A pokud někdo ze soukromých osob chtěl odeslat svoji zprávu, musel si posla zajistit na vlastní útraty. Až vláda krále Vladislava Jagellonského vrátila opět Praze pravidelné listovní spojení s krajskými městy. Ale to se již blížil okamžik, který se považuje za vznik pošty v Praze. Po smrti krále Ludvíka v bitvě u Moháče (1526) si činil nárok na český trůn rakouský arcikníže Ferdinand Habsburský, manžel Ludvíkovy sestry Anny. Protože o uvolněný český trůn bylo více zájemců, vypravil Ferdinand do

českých zemí své zplnomocněnce, aby zde připravili půdu pro jeho zvolení. Ti, aby mohli být ve stálém styku s Ferdinandem, žádali o zřízení rychlejšího a spolehlivého spojení mezi Vídní a Prahou.

Vznik první pošty

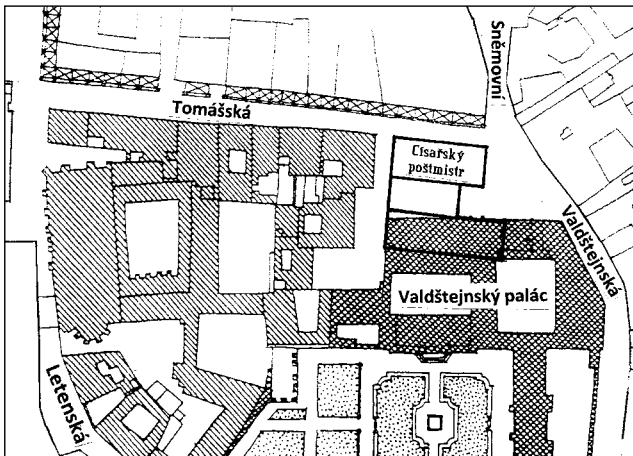
15. října 1526 dává Ferdinand svým listem souhlas s návrhem a současně uvádí, že již dal příkaz svému poštmistrovi ke zřízení linky mezi Vídní a Prahou. Toto je tedy datum, které je považováno za datum založení pražské pošty. Je pozoruhodné, že Ferdinand učinil toto rozhodnutí ještě před svým zvolením a bez souhlasu českých stavů. Byl si zřejmě svým zvolením jist a jeho předpoklad se splnil již o týden později (23. října). Zpráva o jeho zvolení mu byla doručena díky poštovnímu spojení již za 36 hodin. Tento spoj fungoval od založení každodenně a poměrně kvalitně. I když není známa jeho přesná trasa, spolehlivě se ví, že jeho organizací byl pověřen Antonio de Tassis, pozdější nejvyšší dvorský poštministr. Krátce po korunovaci Ferdinanda I. a královny Anny pověřil král zmíněného Tassise zřízením poštmistrovského úřadu v Praze. Prvním poštmistrem se stal Antoniův bratranec Ambrosio de Tassis s titulem poštministr komory Královské Milosti v Království českém. Je třeba uvést, že členové rodu Torriani, pocházejícího ze severní Itálie, později zvaní de Tassis, von Taxis a von Thurn-Taxis, měli nemalou zásluhu na organizování kurýrního spojení nejen v Itálii, ale v celé západní Evropě.

OBDOBÍ 1526–1840

První a dlouho jediná pošta

Povinností dvorského poštmistra bylo zřizování poštovních stanic, vyslání posílů a kurýrů a zajišťování spojení mezi svým úřadem a nejvyšším kancléřem. Přijímat a dopravovat soukromou korespondenci bylo v té době ještě přísně zakázáno. Roku 1538 byl první poštmistr odvolán a pražskou poštu spravovali různí příslušníci rodu Taxis, kteří působili jako poštmistři v jiných říšských městech, ale v Praze nesídlili. Z poštovních tratí, vedoucích z Prahy, byla samozřejmě nejužívanější stále ta do Vídně, sídla panovníka. Podle stavu z roku 1568 vedla přes Jesenici, Nespeky, Votice, Tábor, Samosoly, Čluněk, Slavonice, Vratěněn a dále do Vídně. Od roku 1551 se počet jízd v Prahou a Vídní ustálil na 2 týdně a mimo to ještě případně mimořádné pro nálehavé případy. Dvorský poštovní úřad ovšem dlel v doprovodu panovníka často mimo Prahu. Aby tím netrpěl běžný provoz, roku 1554 zřídili zvláštní poštovní úřad se sídlem v Praze. Tento úřad již sloužil skutečně jen Pražanům, neboť s jeho zavedením se povolovalo přijí-

Sídlo pražského poštmistra na dnešním Valdštejnském náměstí – proti nynější Valdštejnské hospodě